نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ آزمون **پایان** ترم **نوبت اول** سال تحصیلی **۱۴۰۳- ۱۴۰۲**	نام درس: **ادبیات فارسی** نام دبیر: آقای نوروزی تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/ ۴ ساعت امتحان: ۱۰ صبح/ عصر مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
مقطع و رشته: **هشتم** نام پدر: ..... شماره داوطلب: ..... تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه		

نمره به عدد: نمره به حروف:	نمره تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
نام دبیر: تاریخ و امضاء:	نام دبیر: تاریخ و امضاء:	

ردیف	سؤالات	بارم
۱	ابیات و جملات زیر را به فارسی روان و امروزی بنویسید. الف) در دولت به رخم بگشادی / تاج عزت به سرم بنهادی ب) ا چشم ادب نگر پدر را / از گفته ی او مپیچ سر را ج) لیک آنچه ایران ما را از دیگر کشورهای نیرومند جهان، جدا می‌دارد و برمی‌کشد، آن است که کشور ما همواره سرزمین سپندِ فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است. د) راستی را کس نمی داند که در فصل بهار / از کجا گردد پدیدار این همه نقش و نگار؟	۵
۲	معادل امروزی کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده است را بنویسید. خارکش پیری با دلق درشت / پشته ای خار همی برد به پشت کای فلان چاشت بده یا شامم / نان و آبی که خورم و آشامم وقتی جولاهیه ای به وزارت رسیده بود. از مظاهر آفرینش گری انسان، این بنده ضعیف خداوند است. هرکس به آسانی نمی تواند حصار خانواده را فروبریزد. روزگاری چرتکه، چاپار، پیک، پرندهٔ نامه رسان و اسطرلاب در جامهٔ و محیط زندگی اجتماعی نقش داشته اند. تو می‌خواهی مرشد خلق باشی، در صورتی که هنوز طعام خوردن خود را نمی‌دانی؟	۲
۳	از آثار زیر اثرهایی که متعلق به امین قیصر امین پور می باشد را مشخص کنید و زیر آنها خط بکشید. الف) کوچه باغ آسمان ب) آینه های ناگهان ج) رگبار کلمات د) تنفس صبح ه) خانه ای برای شب و) مثل چشمه مثل رود ز) به هوای گل سرخ	۰/۷۵
۴	به ترتیب آثار «جامع اتمثیل» و «بهارستان» اثر چه کسانی هستند؟	۰/۵
	صفحه ۱ از ۲	

www-kanoon-ir

۵	تفاوت معنایی واژهٔ مشخّص شده را در گذشته و امروز بنویسید. « خار بر پشت، زنی زین سان گام / دولتت چیست؟ عزیزیت کدام؟»	۰/۵
۶	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ و قافیه و ردیف را در بیت اول مشخص کنید. شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خَسی چون تو گرفتار نساخت داد با این همه افتادگی‌ام / عزّ آزادی و آزادگی‌ام	۰/۷۵
۷	در متن زیر، گروه های اسمی را بیابید و هستهٔ هر یک را مشخص کنید. خانواده، کوچکترین بخش اجتماع است. این ابزارها، بمب ویرانگری هستند.	۲
۸	نقش دستوری کلمات زیر را بنویسید. مرد توانگر، ثروتش را به نیازمندان بخشید. (نهاد – مفعول – متمم) شاگرد ناگزیر نزد استاد بازگشت.	۱/۲۵
۹	دو اثر نام ببرید که در حیطه ادبیات تعلیمی یا اندرزی باشند.	۱
۱۰	شکل درست واژه های زیر را بنویسید. «استئدادها و ضعف ها، محار تهای لازم، بهره و نسیب، احساسات و حیجانات، نضیر و مانند»	۱/۲۵
۱۱	جناس و نوع آن را در بیت زیر پیدا کنید و بنویسید. بشر ماورای جلالش نیافت / بصر منتهای جمالش نیافت	۱
۱۲	تشبیه و ارکان آن را در بیت زیر مشخص کنید. ماه برق کوچکی از تاج او / هر ستاره پولکی از تاج او	۱
۱۳	آرایه های ابیات زیر را بیابید و آنها را مشخص کرده و بنویسد. الف) دَرِ دولت به رخم بگشادی / تاج عزّت به سرم بنهادی ب) با مادر خویش، مهربان باش / آماده خدمتش به جان باش ج) پس او در روز پلک‌ها را بر سیاهی دیده‌ها می‌اندازد و شب را چونان چراغی برمی‌گزینند تا در پرتو تاریکی آن، روزی خود را جست‌وجو کند.	۳
	صفحه ۲ از ۲	

جمع بارم : ۲۰ نمره

www-kanoon-ir

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحدحافظ
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام درس: .....
نام دبیر: .....
تاریخ امتحان: ..... / ۱۴۰۲/۱۰
ساعت امتحان: ..... صبح/ عصر
مدت امتحان: ..... دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر

۱- الف) خوشبختی را در برابر چشم های من قرار داده ای و ارجمندی و بزرگی را مثل تاج بر سر من گذاشته ای.
ب) با احترام با پدرت رفتار کن و حرمت آن را نگه دارد و از هیچ وقت از حرف هایش سرپیچی نکن.
ج) ولی آنچه ایران ما را از دیگر کشورهای نیرومند جهان جدا می کند و بالا می برد این است که کشور ماهمواره سرزمین مقدس و با شکوه و خردمندانه و علم آموزی بوده است.
د) به راستی هیچکس نمی داند که این همه نقش و نگار زیبای فصل بهار از کجا پیدا می شود؟
۲- لباس پشمینه زخیم – صبحانه – بافنده – نشانه ها – پرچین، جدار، دیوار - نامه رسان - ابزار تعیین ستارگان – راهنما.
۳-آینه های ناگهان – تنفس صبح – مثل چشمه مثل رود
٤- محمد حبله رودی – جامی
٥- دولت در گذشته به معنای سعادت و بخت واقبال بوده است و در عصر حاضر به معنای حکومت
٦- مثنوی / نساخت (ردیف) / خار – گرفتار (قافیه)
۷- الف) بخش (هسته) – کوچکترین (وابسته پیشین – صفت تفضیلی) – اجتماع (وابسته پسین – صفت بیانی)
ب) ابزار (هسته) – این (وابسته پیشین – صفت اشاره) / بمب (هسته) – وارانگر (وابسته پسین – صفت بیانی)
۸- الف) مرد توانگر - ثروتش - نیازمندان
ب) نهاد – قید
۹- مثنوی- بوستان – گلستان – کلیله و دمنه
۱۰- «استعدادها و ضعف‌ها، مهارت‌های لازم، بهره و نصیب، احساسات و هیجانات، نظیر و مانند»
۱۱- (بشر و بصر) (جمال و جلال) جناس ناقص اختلافی
۱۲- ماه (مشبه) برق کوچکی از تاج (مشبه به) / هر ستاره (مشبه) پولکی از تاج او (مشبه به)
۱۳- الف) تشبیه (تاج عزت) / در دولت گشودن :کنایه از به خوشبختی رسیدن / تاج و سر :مراعات نظیر / رخ و سر :مراعات نظیر.
ب) کنایه در مصرع دوم (آماده خدمت کسی بودن) آماده خدمت باتما دل و جان بودن / واج آرایی در حرف (ش)
ج) پلک و دیده (مراعات نظیر) / شب را چونان چراغی :تشبیه / پرتو و تاریکی (تضاد) / روز و روزی (جناس ناقص افزایشی)

جمع بارم : ۲۰ نمره	نام و نام خانوادگی مصحح :	امضاء: